

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. De nouis Flaccianis, Manichaeis, & Samosatenianis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nominis & gloriæ defensionem subire. Hic finis fuit Valentini Gentilis, à quo totanimè seducta & in exitum præcipitata sunt: qui vti in propaganda sua doctrina quamdiu vixit, audacissimus; ita in eadem defendenda ad mortem vsque fuit pertinax desinens blasphemare, cum desijt spirare.

Sed & aliud sectariorum genus in illis locis, per quæ noui Apostoli Genesæ egressi, vagati sunt, reperitur, eorum scilicet qui *Hofmannista*. Vel Melchioritæ dicuntur. Iste enim Hofmannus Anno 1538. exortus in publicum Argentinæ concionatores ad disputandum prouocauit super articulis suis. Nempe Deum ex se, non Virgine carnem factum, vnam habere naturam: & hominem in gratiam receptum, & sua culpa in peccatum relapsum, saluari non posse. Cogitet quisque quomodo ille ad hanc sententiam defendendam Scriptura vsus sit, quæ frequentissime illud inculcat, *Deum peccatorem quòiescumque penitentiam egerit, recipere paratum esse*: & quam bene ille S. Ioannis Baptistæ, Apostolorum, & ipsius Dei Filij & Saluatoris nostri, ad penitentiam nos inuitantium, & salutem promittentium, verba intellexerit.

VI. *Manicheorum* similiter *Novorum* hæresis eodem tempore à Flaccianis renouatam circa Anno 1542. vidimus, deoominatis: quamuis pro Lutheranis haberi velint. Certe Schlussemburgius in libro De noua Manicheorum secta primas dedit. Matthiæ Flaccio Illyrico quos ille è Lutheranis & Sacramentarijs quasi constat, Manis errores sequi scribit. Id hominum genus in Austriam quoque penetrauit. Post Flaccium vero præcipui fuerunt, eius hæresis affectæ, Cyriacus Spangenbergius, Christophorus Irenæus Saxonix Ducis Concionator, Martinus VVelfius Prædicans Orlamundanus, Matthæus Schneiderus Prædicans in Thuringia, & alij. Quemadmodum vero Flaccius Manichæos errores resuscitauit, sic alij Samofatenicos, vt Staphylus scribit. Qui horum libros, & in primis Socini Samofateniani contra Lutheranum Volanum legerit, deprehendet vix huic alijs quam Catholicorum armis atque argumentis vti, vt ipse traditionibus & Patrum atque antiquitatis auctoritate eleuata, hacque vna ratione illorum ictus declinare. *Patres sunt, inquit Socinus. Sed quid? Et ipsi homines sunt. Numquid Deus non minus nos quam ipsos illuminare potest? In terra quidem iudex nullus est penes quem sit religioni controuersias decidendi potestas, quam solum Dei*

verbum. Hæc diuerticula atque effugia sunt omnium hæreticorum. Miraris, Lector, tantam hæreticorum ac tam diuersorum colorum, tantam in schola Sathanæ classium, tantam Euangelicorum, scilicet, multitudinem: qui omnes se Iesu Christi filios dicunt, qui omnes etiam eum vitæ periculo opiniones in suo cerebro natas mordicus tuerentur, tam de salute quam de morte sua certi.

Sed nondum ad tragœdiæ huius caratrophæ peruentum est. In scena adhuc versatur diabolus, & tamquam choragus, alias subinde atque alias nouas personas producit: vt sunt *Vncti*, (c) *Puritani*, (d) & alij de quibus agemus infra vbi de Anglia sermo erit. Sed & alios hic omitto, *Hussitas*, *Taboritas*, *Vtraquistas*, *Calixtinos*, in iv. librum ad Bohemix historiam reiectos; itemque, *Veteres Waldenses* in Gallia (de quibus etiam alibi) & infirmos alios, nulla re quam ignorantia & pertinacia inter se conuenientes, vt qui veluti fluctus maris reciproco quodam opinionum æstu inter se colliduntur, erroresque fouent incompatibiles. Hos velut in stadio cum dæmonibus decurrere, ac de brabeo cum ipsis contendere, merito dixeris. Iidem nihilominus eum primitiua Ecclesiæ nati videri volunt. Mirum quod non ante eam, quemadmodum Arcades ante Lunam, natos se dicunt. Imo vero inuentus est eiusmodi qui pro Lutheranis triumpharet hoc versa. *Constans nostra Fides annorum millia quinque, ultra sexcentos inuariata lucet.* Cum Catholicus religioni sanctæ accinisset, *Mille & sexcentis micat inuariabilis annis.*

Sunt quoque *Fratricelli*, qui Iesu Christi infantes se iactant. Infames hæretici, qui brutorum more in synagogis suis, extinctis candelis, promiscue concumbunt. Horum secta quantum ad fidem, ex Lutheranorum & Picardorum confusis inter se opinionibus est composita. Auctor eorum fuit quidam Hertog nomine præter recentissos, hætenus sunt quoque Semilutherani, Antilutherani, Luther-Osiandriani, Luthero Zuingliani, Luthero-Caluiniani, Luthero-Papistæ: & in vniuersum tam fertilis est tamque multiplex Lutheranorum secta, vt vndecim eorum factionis Anno MDLIX. Principum iudicio hæreseos fuerint cõdemnatæ, vt Stapletonus scribit (e) silentio etiam præ-

a Anatomia Eccl. Cathol. Tr. 1. b Socin. lib. de Christi Natu c Anatomia Eccl. Cathol. d ibid. c Lib. 4. Controu. cap. 13.

prætereo Mansfeldianos, Heshusianos, Lopsenses, Macedonianos, de quibus Hosius in Anti Brentio, & alij: qui omnes ad reformandam Ecclesiã se natos dicunt. Quamvis autem plerique harum sectarum, quas in præcedentibus capitibus enumeravi, Auctores in suo, ve ita dicam, fumario suffocati sint, non paucos tamen successores reliquerunt, qui populis Septemtrionalibus opinionum suarum fumos vendiderunt: quorum memoria æterna potius obliuione obliteranda, quam nostris scriptis posteris tradenda est. Quamvis horum quoque memoriam non aliter, quam Perilli taurum conseruari operæ precium videtur, vt quoties eorum nomen vsurpatur, toties maledictiones & execrationes in auctorum capita iaciantur.

VII. Ab his miseri & vecordes homines excantati, iam hunc iam aliorum nouorum istorum vatum sectabantur. Vidistis supra eos qui montes Apocellanos, ductu Prophetæ sui, conscenderunt, vt inde ad cœlum ascenderent: hic nouum audi prophetam, Lutheri discipulum, certum diem extremo iudicio & cœlorum apertioni constituentem; de quo Hanardus Camerius scribit. (a) Hic Michael Stifelius Arithmeticæ aliquantum gnarus fuit: qui vidente fere atque audiente Luthero in pago VVitebergæ vicino, Holsdorff dicto, auditibus suis, ad quos docendos à Luthero fuerat appositus, persuasit, 11. die Octob. A. M. D. XXXIII. Mundi fore finem. Hac fama diuulgata, plerique in Saxonia & Misnia relicta agricultura, & omni negotiorum cura abiecta, totos se orationibus dederunt. Forte illo ipso die post horam decimam, quã ille vltimam cõstituerat, atrox tẽpestas exorta, vaticinio fidem pãne fecit: cuius tamẽ vanitatẽ cœlum non multo post rursus serenatum & multo magis quam antea sudum, prærefecit. Tũ Stifelius vates captiuus VVitebergam abductus, sed Lutheri opera liberatus, & ad Ecclesiam suam fuit remissus. Hac dere elegantes existant Poetæ cuiusdam versus, quos hoc loco apponere visum est.

*Ehsus Fauste (precor) nunc, quod me perdidit audi.
Est in Saxonia, quæ me nutritiit alumnus,
Patria, de lignis Holsdorffia dicta vocatur.
Hac cum susciperet falsis de vaticinijs vnum,
Se simul & miseros nos perdidit ipsa colonos
Funditus: & miserè stricto velut ense peremit.
Namque Michaelem quendam pro vate recepit
Nomine Stifelium, socium comitemq; Lutheri,*

*Cum coleret monachos, & cum turbaret eosdem.
Is se sacra putans mysteria scire deorum,
Quadrati numeri secum ratione putata,
Dixit in hoc ipso, quem nos memorauimus anno.
Quid foret Octobris decimam lux circiter horam
Tertia supremi perituri terminus aui.
Credita sub tanto res tanquam vera magistro,
Agricolis ruri, sed & intra mania ciues
Luminibus claris obducta nubes fessellit.
Quem non deciperet credebar id ipse Lutherus
Vaticinatus, subscribere atq; Melanchthon.
Hi qui Misniacam subigebant vomere terram,
Et qui Saxonici cultores raris eramus:
Incultos agros, incultaq; tecta domorum,
Et patiebamur sine frugibus arua perire,
Hoc satis esse rati, si tantum venter haberet,
Quantum sufficeret dictas ad temporis horas.
Nos igitur socij, summis pro viribus omnes
Pergræcabamur sic, vt nihil esset in are,
Nil in idem pecoris, cum tempora dicta venirent.
Cum tamen ille dies Octobris tertius esset,
Conueniunt omnes, quarum stultissimus ipse
Consistit, medius faustumq; precatur, & orat:
Agricolis etiam frustra metuentibus, inquit
Stifelius clamans: surgendi tempus adesse,
Supremum que diem nostra venisse salutis.
Nam quo quisque modo vestitus siaret ibidem,
Hoc debere statim cœlo super æthera ferri.
At cum iudicij iam dudum tempus abisset
Vt dubitans se cum præfagia falsa putaret,
Fortuita quidam veniens ab origine ventus,
Eludit subito mendacem turbine vatem,
Qui simul ac perijt, nos pande periuimus vna,
Quod non adfuerit iudex cum turbine Christus.
Nam propter pecudes, propter bona perditã, in cœlis
Grata dies nobis toties promissa fuisse.
Ergo Stifelium manibus post terga reuinctis
Atq; manus pedibus per murua vincula nexis,
In curru positum nunc huc raptaamus, & illuc,
Donec ad eximiam fessi deuenimus urbem,
Candida qua niuis sortitur nomina montis.
Hic nos iudicio damnandum sestimus æquo,
Parua petitori magno solatia damno.
Sed frustra petimus, frustra culpamus iniquum,
Frustra carceribus clausum detrudimus hostem:
Quo duce communis sortis fortuna perisset:
Nam (quia de corio fuit ipse Lutherus eodem,
E quo Stifelio factum dedit ocrea nomen)
De manibus nostris, & certa morte redemptum
Excellentis magica turpissimus arte Lutherus
Stifelium*